

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
LUTTELGEESTERWEG (ONG.)
TE LUTTELGEEST
GEMEENTE NOORDOOSTPOLDER

- * Bodem
- * Waterbodem
- * Water
- * Archeologie
- * Ecologie
- * Milieu

Ecologie

Quickscan flora en fauna Luttelgeesterweg (ong.) te Luttelgeest in de gemeente Noordoostpolder

Opdrachtgever	Gemeente Noordoostpolder Postbus 155 8300 AD Emmeloord
Project	NOP.G01.ECO1
Rapportnummer	11023140
Status	Eindrapportage
Datum	20 oktober 2011
Vestiging	Boxmeer
Opsteller	Ir. J. Mos
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	1
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	1
	2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
	2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen.....	2
3.	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	3
4.	TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING.....	3
	4.1 Inleiding.....	3
	4.2 Flora- en faunawet	4
	4.3 Algemene zorgplicht	5
	4.4 Gebiedsbescherming	5
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
	5.1 Vogels	5
	5.2 Vleermuizen.....	6
	5.3 Overige zoogdieren.....	7
	5.4 Amfibieën, reptielen en vissen.....	7
	5.5 Libellen en dagvlinders	9
	5.6 Vaatplanten	9
	5.7 Gebiedsbescherming	9
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	10

BIJLAGEN:

1. - Luchtfoto onderzoekslocatie
2. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid
5. - Convenant *Rugstreepadmanagementplan Noordoostpolder*
6. - Inrichtingsplan

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Noordoostpolder opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Luttelgeesterweg (ong.) te Luttelgeest in de gemeente Noordoostpolder.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben en die mogelijk verstoring kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever bekend is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie uitgevoerd.

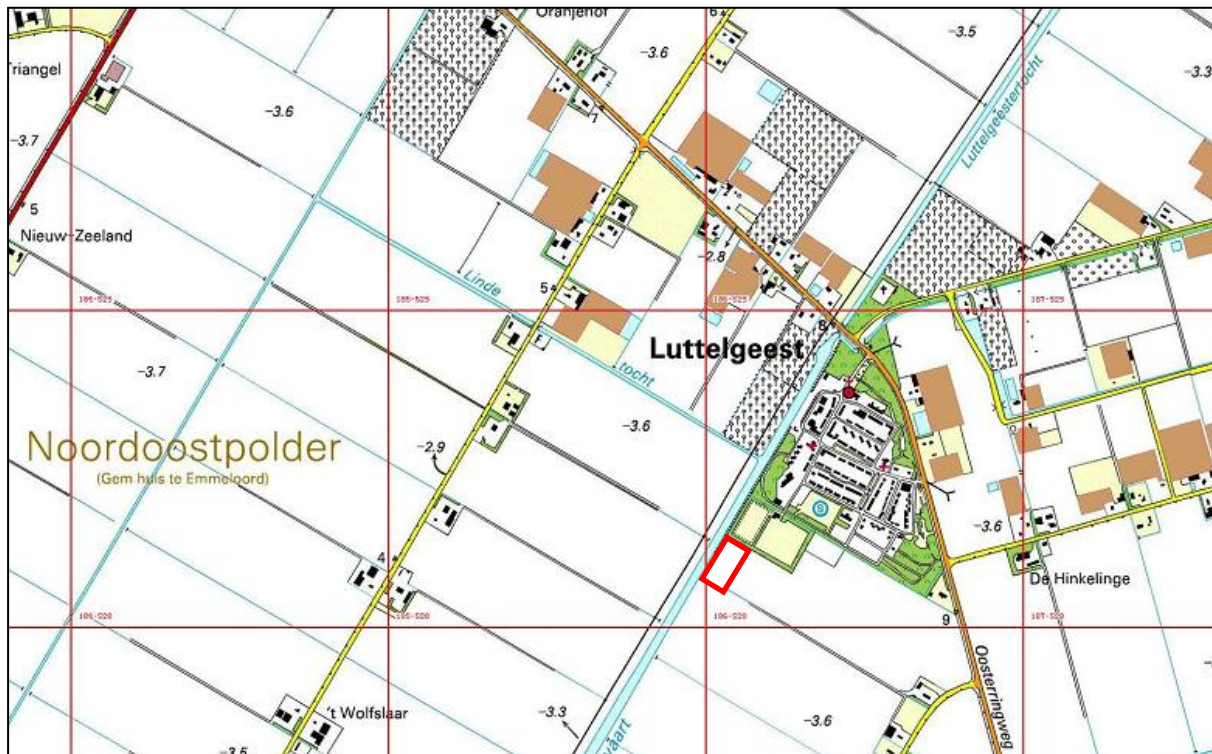
2. GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 8.000 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Luttelgeesterweg (ong.), ten zuiden van de kern van Luttelgeest in de gemeente Noordoostpolder (zie figuur 1). Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 16 C (schaal 1:25.000), is de onderzoekslocatie gelegen in het kilometerhok 186/528.

De onderzoekslocatie betreft een akker, dit seizoen volledig in gebruik voor de teelt van tarwe. Aan de noordoostzijde van de akker is een afwateringssloot gelegen, waarin zich ten tijde van het onderzoek circa 20 tot 30 cm water bevond. Verder in noordoostelijke richting zijn enkele sportvelden gelegen, volledig omringd door een groenstrook bestaande uit struik- en boombeplanting zoals vlier, vogelkers, rode kornoelje, zuurbes, esdoorn, spaanse aak, els, wilg en vlier. Aan de westzijde wordt de onderzoekslocatie begrenst door de Luttelgeestertocht. Uitgezonderd de in noordoostelijke richting gelegen bebouwde kom van Luttelgeest, bestaat de verdere omgeving van de onderzoekslocatie voornamelijk uit akkerland.

In bijlage 1 is de huidige situatie op een luchtfoto weergegeven. Bijlage 2 bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

Figuur 1: ligging onderzoekslocatie (rood) te Luttelgeest (Bron: Kadaster, kaartblad 16C)

2.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Weerribben, bevindt zich op circa 5,5 km afstand ten noordoosten van de onderzoekslocatie.

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van de EHS. De meest nabijgelegen EHS-onderdelen bevinden zich circa 3,3 km ten noordwesten en 3,7 km ten zuiden van de onderzoekslocatie. Het betreft hier respectievelijk het gebied Burchtbos en de Zwolse Vaart.

2.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens op de onderzoekslocatie, een deel van de akker, een voetbalveld (64x100 meter) te realiseren. Hiervoor zal circa 7.000 m² akkergrond verdwijnen. Zover bekend zal de afwateringssloot behouden blijven en zullen er geen kapwerkzaamheden aan de aanwezige groenstrook plaatsvinden. Er zal, zover bekend, geen gebruik worden gemaakt van extra verlichting in de nieuwe situatie.

3. ONDERZOEKSMETHODIEK

Het veldbezoek is afgelegd op 8 juni 2011. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Flevoland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

Verspreidingsgegevens van soorten zijn veelal weergegeven op kilometerhokniveau (1 x 1 kilometer) of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Verder zijn sommige verspreidingsgegevens niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

4. TOEPASSING VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

4.1 Inleiding

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken, zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgeving ten aanzien van de soortbescherming is in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snel gesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie.

In dit hoofdstuk wordt een korte toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Flora- en faunawet bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

4.2 Flora- en faunawet

Voor de Flora- en faunawet geldt dat vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten zijn beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in drie beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt. Broedvogels en vleermuizen zijn soortgroepen uit de strengste beschermingscategorie. Voor de overige soortgroepen is de beschermingsstatus afhankelijk van de soort.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, kerkuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (bron: Dienst Regelingen, 25 augustus 2009). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden (beschermingscategorie 5). Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorwaarde hierbij is dat er in de directe omgeving wel geschikt habitat aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger. Nestlocaties van soorten uit de beschermingscategorie 5 zijn in uitzonderlijke gevallen ook buiten het broedseizoen beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten zowel binnen de Flora- en faunawet als binnen de Natuurbeschermingswet een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen alle verblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

Vleermuizen zijn streng beschermd omdat dat ze erg kwetsbaar zijn. De afgelopen vijftig jaar zijn sommige soorten erg zeldzaam geworden of geheel verdwenen. Wanneer overwinterende dieren worden verstoord, is de kans groot dat ze sterven omdat ze dan teveel van hun vetreserve gebruiken. Maar al te vaak worden bomen gekapt en oude gebouwen gerenoveerd of gesloopt. Als zich hierin een vleermuiskolonie bevindt, heeft dat grote gevolgen voor de vleermuisstand in de wijde omgeving. Omdat ze meestal maar één jong per jaar krijgen, kan herstel erg lang duren. Vleermuizen kunnen zelf geen verblijfplaatsen maken en zijn dus afhankelijk van bestaande verblijfplaatsen. Daarnaast hebben ingrepen in het landschap ook negatieve gevolgen doordat foerageergebieden en vliegroutes, waar vleermuizen jaren achtereen gebruik van maken, verdwijnen.

De impact die een ingreep kan hebben verschilt sterk per situatie en per soort waardoor meestal gedetailleerde gegevens nodig zijn om een passend advies te geven.

4.3 Algemene zorgplicht

De algemene zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de flora en fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. Zo kan er bijvoorbeeld rekening worden gehouden met amfibieën en kleine zoogdieren worden wanneer materialen en houtstapels, waaronder de dieren verblijven, worden verwijderd. De algemene zorgplicht is in de meeste gevallen voornamelijk van toepassing op beschermde soorten die staan vermeld in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit betreffen algemeen voorkomende soorten, waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling geldt. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor de betreffende soortgroep worden aangegeven.

4.4 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Op de onderzoekslocatie zelf is gezien het huidige agrarische karakter geen geschikt habitat voor broedvogels aanwezig. In het vroege voorjaar is de aanwezigheid van een (incidentele) akkervogel als Kievit niet uitgesloten. Echter is dit, gezien de ligging nabij bomen, niet waarschijnlijk. Een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden is in dit geval voldoende om verstoring te voorkomen. De aanwezigheid van soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd (beschermingscategorie 1 t/m 4) is op de locatie wel uitgesloten.

De struik- en boomvegetatie langs de noordgrens van de aangrenzende afwateringssloot zijn, zover het aanwezige blad toeliet, gecontroleerd op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels als buizerd, sperwer en ransuil; deze zijn niet aangetroffen. Door de minder optimale veldomstandigheden is het niet uitgesloten dat een dergelijk nest over het hoofd is gezien. Om eventuele verstoring van een broedgeval te voorkomen dienen werkzaamheden op voldoende afstand van de groenstrook plaats te vinden, buiten het broedseizoen te worden gestart dan wel geheel te worden uitgevoerd. In de Flora- en faunawet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Gezien de schaal en aard van het toekomstig gebruik worden overtredingen ten aanzien van vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond is beschermd, niet verwacht. In de huidige situatie zijn aan de noordzijde van de groenstrook enkele sportvelden aanwezig waardoor mogelijk aanwezige soorten bekend zijn met deze activiteit en geen verstoring effect ondervinden.

Mede wegens het ontbreken van bebouwing en (loof)bomen met holtes zijn er op de onderzoekslocatie zelf geen soorten uit beschermingscategorie 5 te verwachten. Door de aanwezigheid van struiken en bomen ten noordoosten van de onderzoekslocatie, zijn er geschikte nestlocaties aanwezig voor algemene vogels als merel, heggemus, winterkoning, roodborst en houtduif. Voor dergelijke algemene soorten geldt dat er geen werkzaamheden binnen of in de directe nabijheid van de groenstrook worden uitgevoerd, zodat er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot algemene soorten broedvogels.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, hoge bomen, of de veiligheid van open water. Er zijn op de onderzoekslocatie zelf geen mogelijkheden voor een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens, *et al.* 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootovleermuis, franjestaart, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie zelf is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen is derhalve niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De bomen ten noordoosten van de onderzoekslocatie zijn, zover het aanwezige blad toeliet, gecontroleerd op voor vleermuizen geschikte holtes; deze zijn niet aangetroffen. Een enkele holte kan desondanks over het hoofd zijn gezien. De begroeiing is echter relatief dicht waardoor nauwelijks tot geen geschikte aanvliegmogelijkheden binnen de groenstrook aanwezig zijn. Op basis hiervan, alsmede de schaal en aard van de voorgenomen ingreep is verstoring van een (onverhoopt) nabij de onderzoekslocatie gelegen verblijfsplaats van vleermuizen niet aan de orde. Hierbij wordt er tevens vanuit gegaan dat er in de nieuwe situatie geen verlichtingsbronnen worden toegepast die een verstorende werking kunnen hebben op de directe omgeving.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat marginaal gebruikt worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Met name langs de groenstrook en sloot zullen, indien aanwezig, de meeste vleermuisactiviteiten plaatsvinden. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig in de vorm van begroeiing en water.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en essentiële foerageergebieden. De Luttelgeestertocht kan in dit geval als een dergelijke vliegroute fungeren.

Doordat de ingreep geen fysieke aantasting vormt van de betreffende vaart en geen sprake is van een hierop gerichte verlichting, is aantasting van een potentiële vliegroute niet aan de orde. Ook hier wordt er vanuit gegaan dat er in de nieuwe situatie geen verlichtingsbronnen worden toegepast die een versturende werking kunnen hebben op de directe omgeving.

5.3 Overige zoogdieren

Het voorkomen van grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het huidige agrarische karakter en daarmee het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen van streng beschermde soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor de mogelijk (incidenteel) te verwachten soorten, zoals veldmuis, konijn en haas geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

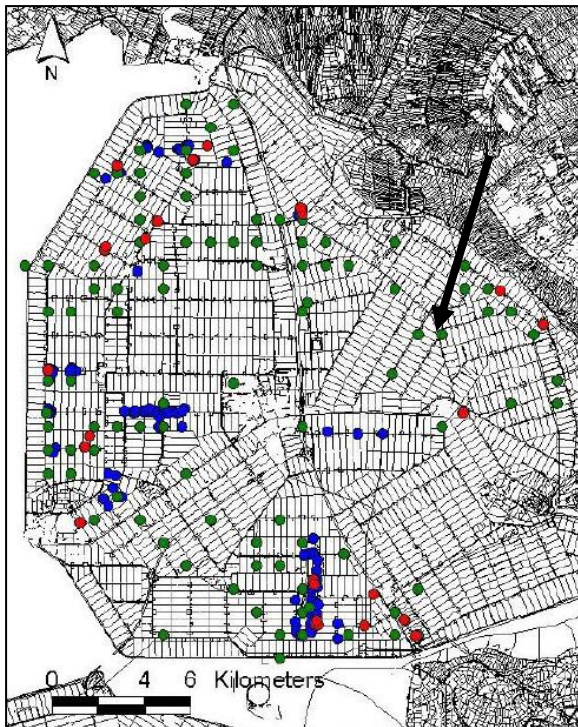
Volgens gegevens uit het 'Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2008' van RAVON (Herder *et al.* 2009) is binnen het betreffende kilometerhok of in de directe omgeving de streng beschermde rugstreeppad waargenomen. Tevens zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de meer algemenere soorten kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker waargenomen.

Op de onderzoekslocatie zelf bevindt zich geschikt (overwinter)habitat voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een streng beschermde (pionier)soort die van ondiepe wateren gebruik maakt om zich voort te planten. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De rugstreeppad plant zich in vele gevallen in tijdelijke wateren voort. Historische gegevens van onder andere RAVON (zie figuur 2) geven aan dat rugstreeppad door de gehele Noordoostpolder voorkomt. De aanwezigheid van rugstreeppad alsmede een verblijffunctie voor de soort van de akker is door de aanwezige ondiepe, deels open afwateringssloot (zie figuur 3 en 4) in combinatie met geschikt landhabitat, niet op voorhand uit te sluiten. Door de voorgenomen ingreep gaat derhalve in theorie circa 7.000 m² oppervlak potentieel landhabitat voor rugstreeppad verloren.

Op 16 februari 2011 is door verschillende partijen het convenant *Rugstreeppadmanagementplan Noordoostpolder* ondertekend. Dit convenant is opgesteld voor de instandhouding van de rugstreeppadpopulatie in de Noordoostpolder, waarbij rugstreeppadspecifieke aanleg- en beheersactiviteiten zijn beschreven. Door het ondertekenen van het convenant zijn de gemaakte afspraken in het kader van het managementplan bekrachtigd en dienen deze als basis voor het verkrijgen van een generieke ontheffing op grond van de Flora- en faunawet voor beschadiging en eventuele verkleining van het leefgebied van de rugstreeppad.

Op basis van onderhavige toetsing is verlies van potentieel leefgebied van rugstreeppad niet uit te sluiten waardoor zal moeten worden voldaan aan de verplichtingen zoals gesteld in eerder genoemd convenant. Binnen een straal van 3 km, onder andere aan de Oosterringweg, is door het Flevolandschap een habitat voor rugstreeppad aangelegd waarin dit geval is voorzien in compensatie voor de ingreep aan de Luttelgeesterweg.

De onderzoekslocatie vormt door het ontbreken van schuilmogelijkheden weinig geschikt landhabitat voor overige soorten amfibieën. Het incidenteel aantreffen van een algemene soort als bruine kikker en gewone pad is echter nooit volledig uitgesloten gezien de afwateringssloot grenzend aan de onderzoekslocatie voortplantingmogelijkheden kan bieden aan beide soorten. Voor deze mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. De algemene zorgplicht blijft echter wel van kracht.

Figuur 2: globale ligging onderzoekslocatie (pijl) en waarnemingen van rug-streepad in 2004 (groen), 2006 (blauw) en 2007 (rood). Bron: Spitzen - van der Sluijs *et al.* 2007.

Figuur 3 en 4: potentieel voortplantingswater amfibieën

De aanwezigheid van ringslang is in de Noordoostpolder vastgesteld (Reinhold en Ter Woord, 2009). Het gaat hier met name om het Kuinderbos en omgeving, alsmede de kanalen langs de noordoostgrens van de polder. Ringslangen en reptielen in het algemeen stellen specifieke eisen aan het (voortplantings)habitat. Op de onderzoekslocatie zelf is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig waardoor het voorkomen van reptielen kan worden uitgesloten.

De afwateringssloot, grenzend aan de onderzoekslocatie, kan naast een algemene vissoort onderkomen bieden aan de beschermde soort kleine modderkruiper. Voor andere beschermde vissoorten is hier geen geschikt habitat aanwezig. De sloot wordt door de ingreep op de onderzoekslocatie echter niet aangetast waardoor er geen overtredingen van de Flora- en faunawet te verwachten zijn met betrekking tot beschermde vissen, zoals bijvoorbeeld kleine modderkruiper.

5.5 Libellen en dagvlinders

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan op de onderzoekslocatie zelf kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Libellen kunnen mogelijk wel worden aangetroffen in de afwateringssloot grenzend aan de onderzoekslocatie. De afwateringssloot wordt in kader van de ingreep niet aangetast.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit akkerland is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

5.7 Gebiedsbescherming

Voor de EHS geldt geen externe werking. Aangezien de onderzoekslocatie niet is gelegen in of aangrenzend aan een onderdeel dat behoort tot de EHS, is aantasting niet aan de orde. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden, zoals het Natura 2000-gebied de Wieden is, gelet op afstand tot de onderzoekslocatie en de aard van de ingreep niet aan de orde.

7. SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Noordoostpolder een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Luttelgeesterweg (ong.) te Luttelgeest in de gemeente Noordoostpolder.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep:

De initiatiefnemer is voornemens op de onderzoekslocatie, een deel van de akker, een voetbalveld (64x100 meter) te realiseren. Hiervoor zal circa 7.000 m² akkergrond verdwijnen. Zover bekend zal de afwateringssloot behouden blijven en zullen er geen kapwerkzaamheden aan de aanwezige groenstrook plaatsvinden. Er zal, zover bekend, geen gebruik worden gemaakt van extra verlichting in de nieuwe situatie.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De onderzoekslocatie is ongeschikt voor broedvogels. De aanwezigheid in het vroege voorjaar van een akkervogel als Kievit is niet uitgesloten echter niet waarschijnlijk. Jaarrond beschermde soorten zijn niet te verwachten. De groenstrook aan de noordzijde van de locatie is geschikt voor algemene soorten broedvogels.

De onderzoekslocatie zelf is marginaal geschikt als foerageerhabitat voor in de omgeving aanwezige vleermuizen. Met name langs de groenstrook en sloot zullen, indien aanwezig, de meeste vleermuisactiviteiten plaatsvinden. Een potentieel aanwezige vliegroute zoals de aangrenzende Luttelgeestertocht, zal geen hinder ondervinden van de voorgenomen ingreep. Het incidenteel voorkomen van algemene grondgebonden zoogdieren als veldmuis, konijn en haas is op de onderzoekslocatie niet uitgesloten.

Op de onderzoekslocatie zelf bevindt zich geschikt (overwinter)habitat voor rugstreeppad. Het voorkomen van de soort is in de gehele Noordoostpolder vastgesteld. Het is derhalve niet op voorhand uit te sluiten dat de onderzoekslocatie deel uitmaakt van het leefgebied van deze streng beschermde soort. Daarnaast is de incidentele aanwezigheid van een algemene soort als gewone pad en bruine kikker niet uitgesloten.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie zelf geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Indien werkzaamheden buiten het broedseizoen wordt gestart of uitgevoerd, zullen geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaatsvinden met betrekking tot broedvogels. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Op 16 februari 2011 is door verschillende partijen het convenant *Rugstreeppadmanagementplan Noordoostpolder* ondertekend. Door het ondertekenen van het convenant zijn de gemaakte afspraken in het kader van het managementplan bekrachtigd en dienen deze als basis voor het verkrijgen van een generieke ontheffing op grond van de Flora- en faunawet voor beschadiging en eventuele verkleining van het leefgebied van de rugstreeppad.

Op basis van onderhavige toetsing is verlies van potentieel leefgebied van rugstreepad niet uit te sluiten waardoor zal moeten worden voldaan aan de verplichtingen zoals gesteld in eerder genoemd convenant. Binnen een straal van 3 km, onder andere aan de Oosterringweg, is door het Flevolandschap een habitat voor rugstreepad aangelegd waarin dit geval is voorzien in compensatie voor de ingreep aan de Luttelgeesterweg.

Algemene zorgplicht:

Voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt de algemene zorgplicht, die er ondermeer in voorziet dat al het redelijkerwijs mogelijke dient te worden gedaan om het doden van individuen te voorkomen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen speciale maatregelen nodig.

Gebiedsbescherming:

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek:

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c:

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet aan de orde. Voor de mogelijk aanwezige rugstreepad geldt het volgende;

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Ontheffings- aanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	nee ¹	nee	ontheffing niet mogelijk	¹ controle op aanwezigheid van broedgeval, uitvoer en/of start werkzaamheden buiten broedseizoen eventueel aanwezige nest van buizerd, sperwer of ransuil
	jaarrond beschermd	nee ²	nee	nee	² uitvoer en/of start werkzaamheden buiten broedseizoen
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		mogelijk	nee	nee ⁵	⁵ in kader van verlies van potentieel leefgebied van rugstreepad is het convenant <i>Rugstreepadmanagementplan Noordoostpolder</i> van toepassing
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen ter goedkeuring worden voorgelegd, middels een ontheffingsaanvraag.

TITEL: luchtfoto onderzoeklocatie (bron: Google maps) A4

LEGENDA:
 standplaats + richting fotoname

PROJECT: NOP.G01.ECO1   **NUMMER:** 11023140
SCHAAL: nvt   **DATUM:** 15-06-2011
GETEKEND: JMo   **BIJLAGE:** 1

Bijlage 2 Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Overzicht onderzoekslocatie vanuit oostelijke richting

Foto 2. Overzicht onderzoekslocatie vanuit westelijke richting

Bijlage 2 Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Luttelgeestertocht grenzend aan de onderzoekslocatie

Foto 4. Potentieel voortplantingswater voor amfibieën

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Bouwman, J., 2007. Waarnemingenverslag 2007 (dagvlinders, libellen en sprinkhanen). EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlands Vereniging voor Libellenstudie.
- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J. (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Hustings, F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. (2004). Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Reinhold, J. & Ter Word, G. 2009. De ringslang en de Flevolandse kanalen. RAVON 32 jrg.11 (1/2): 3-5.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS Nederland, Leiden.
- Spitzen – van der Sluijs, A. M. , R. Zollinger & A. C. van Rijsewijk. 2007. Ecologisch onderzoek aan de rugstreeppad in de Noordoostpolder. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Stumpel, H & Strijbosch, H. (2007). Veldgids Amfibieën en reptielen, Tweede druk, KNNV Uitgeverij, Zeist.

INTERNETSITES

- www.noordoostpolder.nl (gemeente site)
- www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (soort- en verspreidingsgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium ‘doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort’ (‘lichte toets’). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijngebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

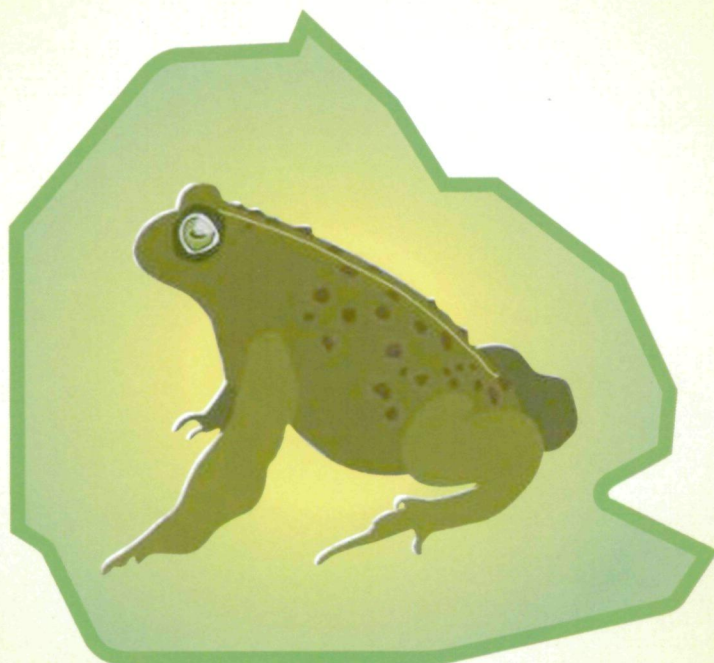
Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.

Bijlage 5   **Convenant**
Rugstreeppadmanagementplan Noordoostpolder

CONVENANT

RUGSTREEPPADMANAGEMENTPLAN NOORDOOSTPOLDER

16 februari 2011

DE PARTIJEN

Het college van Gedeputeerde Staten van Flevoland, vertegenwoordigd door mevrouw A. Bliedde Jong, gedeputeerde, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Gedeputeerde Staten van 8 februari 2011, kenmerk 1097566, hierna te noemen: provincie

Het college van burgemeester en wethouders van Urk, vertegenwoordigd door dhr. G. Post jr., wethouder, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 8 februari 2011, hierna te noemen: gemeente Urk

Het college van burgemeester en Wethouders van Noordoostpolder, vertegenwoordigd door dhr. W. J. Schutte, wethouder, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 15 februari, hierna te noemen: gemeente Noordoostpolder

Het dagelijks bestuur van Waterschap Zuiderzeeland, vertegenwoordigd door dhr. mr. ir. H.L. Tiesinga, dijkgraaf, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van 5 november 2010, hierna te noemen: Waterschap Zuiderzeeland

Het bestuur van Landschapsbeheer Flevoland, vertegenwoordigd door dhr. G. Gielen, directeur, daarbij handelend ter uitvoering van het directiestatuut van 10 mei 2010, hierna te noemen: Landschapsbeheer Flevoland

Het bestuur van Stichting Flevolandschap, vertegenwoordigd door dhr. ir. M.L.E. Jansen, directeur, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: Stichting Flevolandschap

Het bestuur van Vereniging Natuurmonumenten, vertegenwoordigd door dhr. ir. J. Gorter, regio-directeur Flevoland-Overijssel, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: Vereniging Natuurmonumenten

Het bestuur van Staatsbosbeheer, vertegenwoordigd door dhr. ing L. Kragt, districtshoofd Staatsbosbeheer Overijssel Noord, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: Staatsbosbeheer

Het bestuur van LTO-Noord afdeling Flevoland, vertegenwoordigd door dhr. A.H.R. Leijten, voorzitter, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: LTO-Noord afdeling Noordoostpolder

Het bestuur van Agrarische Natuurvereniging Kop van de Nop, vertegenwoordigd door dhr. J. Lievaart, voorzitter, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: Agrarische Natuurvereniging Kop van de Nop

Het bestuur van Kamer van Koophandel Gooi,- Eem- en Flevoland, vertegenwoordigd door dhr. mr. H. van Veldhuizen, directeur, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: Kamer van Koophandel Gooi,- Eem- en Flevoland

Het bestuur van RAVON, vertegenwoordigd door dhr. drs. R. van Westrienen, directeur, daarbij handelend ter uitvoering van het besluit van het bestuur, hierna te noemen: RAVON

OVERWEGENDE DAT:

- * Partijen hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het Rugstreeppadmanagementplan dat door Gedeputeerde Staten bij besluit van 19 februari 2008, nummer 637722, is vastgesteld;
- * Partijen door middel van het afsluiten van dit convenant - met inachtneming van hun wettelijke taken en primaire verantwoordelijkheden - afspraken willen vastleggen om uitvoering te gaan geven aan dit Rugstreeppadmanagementplan;

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN**1. Algemeen**

De doelstelling van dit convenant is te bekrachtigen wat partijen in het Rugstreeppadmanagementplan met elkaar hebben afgesproken. Deze bekrachtiging is de basis voor het verkrijgen van een generieke ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet voor beschadiging en eventuele verkleining van het leefgebied van de rugstreeppad.

Dit convenant is opgesteld voor de instandhouding van de rugstreeppadpopulatie in de Noordoostpolder, waarbij rugstreeppadspecifieke aanleg- en beheersactiviteiten zijn beschreven. Dit kan conflicteren met andere flora en fauna hetgeen inhoudt dat ook rekening gehouden dient te worden met de wettelijke bescherming van deze soorten en ook met de wettelijke inspanningsverplichting deze soorten te ontzien.

2. Gezamenlijke verplichtingen partijen

1. Een pro-actieve benadering waarbij van tevoren wordt nagegaan hoe bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden kan worden met de rugstreeppad.
2. Alle betrokken partijen leveren een pro-actieve bijdrage aan het creëren van voldoende leefgebied voor de rugstreeppad, overeenkomstig het door RAVON opgestelde rapport (Ecologisch onderzoek aan de rugstreeppad in de Noordoostpolder, RAVON, 2007), door natuurinclusief[1] te ontwerpen, ter behoud van de populatie in een gunstige staat van instandhouding in de Noordoostpolder.
3. Bij planvorming en beheer wordt in een zo vroeg mogelijk stadium rekening gehouden met rugstreeppadden en hun leefgebied.
4. Bij ruimtelijke ontwikkelingen (onder andere aanleg wegen, schuren, bedrijventerreinen, etc. of bijvoorbeeld sloop) wordt middels een quick scan functionaliteit en gebruik van het gebied voor de rugstreeppad beoordeeld.
5. Uitvoering van werkzaamheden dient op zorgvuldige wijze plaats te vinden. Dit houdt in dat bij en in wateren de werkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen van de rugstreeppad (begin april tot eind juli) plaats dienen te vinden. Indien dit niet mogelijk is worden wateren zoveel mogelijk gemeden. Hierbij dient advies gevraagd te worden aan RAVON hoe hiermee omgegaan kan worden.
6. Overwinteringsplaatsen worden behouden vanaf begin oktober tot eind maart. Voordat aantasting van de locatie plaatsvindt wordt al het mogelijke gedaan om individuele exemplaren van de rugstreeppad op de projectlocatie weg te vangen en uit te zetten in nieuw gecreëerd leefgebied. Op de projectlocatie wordt al het mogelijke gedaan om te voorkomen dat individuen weer het aangetaste gebied inlopen.
7. Indien leefgebied door ruimtelijke ontwikkeling wordt verwijderd, dient deze vooraf te worden gecompenseerd op een nabij gelegen locatie, waarbij rekening wordt gehouden met de maximale onderlinge afstand van leefgebieden van 3 kilometer.
8. Het nieuw aan te leggen leefgebied dient ten minste gelijkwaardig in geschiktheid te zijn als het leefgebied dat wordt verwijderd (dat wil zeggen geschikt voor hetzelfde aantal dieren).

9. Nieuwe leefgebieden dienen te worden aangelegd met een onderlinge afstand van minder dan 3 kilometer. In de Noordoostpolder moet hierdoor zorg gedragen worden voor (minimaal) 36 leefgebieden met voldoende landhabitat. Beheer en onderhoud dienen te worden gegarandeerd. Ontwerpeisen voor leefgebied rugstreeppad worden gegeven voor RAVON[2].
10. Het nieuw aan te leggen leefgebied dient gereed en geschikt te zijn voor de rugstreeppad vóórdat met het verwijderen van het huidige leefgebied begonnen mag worden.
11. Beheerders van zowel land- en/of waterhabitats dienen, indien dit in het beheerregiem past, zorg te dragen dat vegetatie in pioniersstadium blijft.
12. Realisering nieuwe leefgebieden wordt, indien mogelijk, ingebed in bestaande natuurontwikkelingsprojecten, maken deel uit van nieuw te ontwikkelen natuurprojecten en kan opgenomen worden door agrarische bedrijven.
13. Bij aanleg van nieuw leefgebied dient de initiatiefnemer zorg te dragen voor aanleg van geleidende structuren (bijvoorbeeld struweel of houtwal).
14. Indien rondom het leefgebied dat door ruimtelijke ontwikkelingen wordt verwijderd, voldoende andere initiatieven zijn ontwikkeld voor de verbetering van het leefgebied van de rugstreeppad kan, in overleg met en ter beoordeling van RAVON, in enkele gevallen van bovenstaande verplichtingen worden afgeweken. Inschatting van de mate van voldoende initiatieven is een verantwoordelijkheid van de projectgroep.

3. Verplichtingen Provincie Flevoland

1. De provincie faciliteert de aanleg van extra leefgebieden voor rugstreeppaden door waar mogelijk gelden uit het ILG en de Subsidieregeling Natuur en Landschap ter beschikking te stellen aan particulieren en terreinbeherende organisaties die daarvoor in aanmerking komen.
2. De provincie levert een bijdrage aan de aanleg van extra leefgebieden voor de rugstreeppad door natuurinclusief te ontwerpen bij ruimtelijke ontwikkelingen onder haar initiatief. Binnen de planvorming wordt voorzien in nieuw leefgebied voor de rugstreeppad.
3. De provincie stimuleert het rekening houden met de rugstreeppad in ruimtelijke ordeningsprocedures en ontwikkelingen waarbij zij is betrokken.
4. De provincie voert werkzaamheden op zorgvuldige wijze uit.
5. De provincie realiseert faunapassages/amfibieëntunnels voor de rugstreeppad bij het uitvoeren van wegonderhoud en het aanleggen van nieuwe wegen.

4. Verplichtingen voor beide gemeenten

1. Gemeenten houden bij het opstellen van het ruimtelijk beleid en uitvoeren van ruimtelijke procedures zoveel mogelijk rekening met de rugstreeppad door in ieder ruimtelijk plan een passage met weging van belangen op te nemen.
2. Gemeenten zien er op toe dat agrariërs bij uitvoering van beheersmaatregelen rekening houden met de rugstreeppad.
3. Gemeenten zorgen er voor/zien er op toe dat het pionierskarakter van de sloten met een voortplantingsfunctie behouden blijft.
4. Gemeenten voorkomen/zien er op toe dat voorkomen wordt dat oevers worden geklepeld tussen begin april en eind juli.
5. Gemeenten stimuleren het mijden van het plaatsen van pompen in water waar veel larven voorkomen.
6. Gemeenten realiseren, indien de rugstreeppad aanwezig is, faunapassages voor de rugstreeppad bij het uitvoeren van wegonderhoud en het aanleggen van nieuwe wegen.
7. Gemeenten zullen natuurinclusief ontwerpen bij uitbreidingsplannen, dit betekent in dit geval dat binnen de planvorming wordt voorzien in nieuw leefgebied voor de rugstreeppad.
8. Gemeenten nemen in hun beleid op dat andere partijen bij ruimtelijke ontwikkelingen natuurinclusief dienen te ontwerpen, dit houdt in dat zij in hun bouwvergunningen voorschriften

opnemen ten aanzien van natuurinclusief ontwerpen en zorgvuldig uitvoeren.

9. Gemeenten zorgen voor verbetering van wateren als voortplantingsplaats bij herinrichting van het watersysteem.

10. Gemeenten voeren hun werkzaamheden op zorgvuldige wijze uit en zien toe op een zorgvuldige uitvoering van werkzaamheden door externen.

11. Gemeenten houden rekening met de rugstreeppad bij ruimtelijke orderingsprocedures waarbij zij betrokken zijn.

12. Gemeenten leveren een bijdrage aan de aanleg van extra leefgebieden voor de rugstreeppad door natuurinclusief ontwerpen bij ruimtelijke ontwikkelingen en/of door natuurgerichte projecten.

5. Verplichtingen Gemeente Urk

1. De gemeente Urk realiseert in samenwerking met de gemeente Noordoostpolder extra leefgebied bij een toekomstig inrichtingsproject rondom Tollebeek (gemeente Noordoostpolder).

6. Verplichtingen Gemeente Noordoostpolder

1. De gemeente is voorzitter van de projectgroep.

2. De gemeente participeert in het pMJP-project aanleg paddenpoelen van Landschapsbeheer Flevoland.

3. De gemeente Noordoostpolder spant zich in om de coördinatie van monitoring en jaarlijkse verslaglegging door Landschapsbeheer Flevoland te financieren.

4. De gemeente ziet er op toe dat de plas-dras-situatie rondom Schokland elk jaar behouden blijft tot eind juli.

5. De gemeente Noordoostpolder realiseert in samenwerking met de gemeente Urk extra leefgebied bij een toekomstig inrichtingsproject rondom Tollebeek (gemeente Noordoostpolder).

7. Verplichtingen Waterschap Zuiderzeeland

1. Het waterschap levert een bijdrage aan de aanleg van extra leefgebieden voor de rugstreeppad door natuurinclusief ontwerpen bij herinrichtingsprojecten.

2. Het waterschap werkt conform de gedragscode Flora- en Faunawet voor Waterschappen.

3. Aanvragen voor ontheffing van de schouwplicht zullen met open blik en in perspectief van alle onderhavige functies worden beoordeeld.

4. Het waterschap is bereid om aanleg van nieuwe leefgebieden door andere partijen onder voorwaarden toe te staan waarbij onderzocht wordt of afspraken over rugstreeppadvriendelijk beheer door derden tot de mogelijkheden behoort.

5. Het waterschap denkt mee in het idee van agrarische natuurvereniging Kop van de NOP om de kwelsloot Noordermeerdijk (eigendom waterschap) rugstreeppadvriendelijk in te richten.

6. Het waterschap garandeert de uitvoering van het peilbesluit Schokland en omgeving waarmee tot eind juli een positieve bijdrage wordt geleverd aan het in stand houden van de plas-drassituatie bij Schokland.

7. In 84% van de kavelsloten geldt geen zomerschouw. Het waterschap maakt het voor derden niet onmogelijk om in deze kavelsloten rugstreeppadvriendelijk beheer toe te passen, mits de primaire waterschapstaak niet in het geding is. Voor deze kavelsloten blijft onverminderd de onderhoudsplicht van kracht.

8. Het waterschap gedooft dat derden de bodem van de kavelsloten 10 tot 20 cm verlagen t.o.v. leggerprofiel.

8. Verplichtingen LTO-Noord afdeling Flevoland

1. LTO-Noord afdeling Noordoostpolder (LTO) faciliteert de informatievoorziening over het managementplan naar haar leden en stimuleert deelname door individuele agrariërs[3].

Hiertoe worden de beschikbare kanalen ter beschikking gesteld: de eigen nieuwsbrief, Nieuwe Oogst, internetsite.

2. LTO werkt mee aan het organiseren van een bijeenkomst voor alle agrariërs, waarin het managementplan en convenant worden toegelicht.
3. LTO werkt mee aan het project aanleg paddenpoelen van het LBF, onder andere bij locatiewerving en het opstellen van inrichtingsplannen.

9. Verplichtingen Agrarische natuurvereniging Kop van de NOP

1. Agrarische natuurvereniging Kop van de NOP informeert haar leden over het managementplan en convenant en stimuleert deelname door individuele agrariërs.
2. Agrarische natuurvereniging Kop van de NOP streeft ernaar in samenspraak met waterschap de kwelsloot Noordermeerdijk rugstreeppadvriendelijk in te richten. Een bijdrage aan de verbetering van het slotensysteem wordt vormgegeven door middel van het creëren van stilstaand water in sloten.

**10. Inspanningsverplichtingen terreinbeherende organisaties
(Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting Flevoland)**

1. Terreinbeherende organisaties leveren een bijdrage aan de aanleg van extra leefgebieden voor de rugstreeppad, inclusief schuilmogelijkheden op het land. Naast eigen initiatieven kunnen zij participeren in een project aanleg paddenpoelen van Landschapsbeheer Flevoland. Hierbij wordt speciale aandacht gegeven aan mogelijkheden voor het verbinden van leefgebieden.
2. Terreinbeherende organisaties (behalve Staatsbosbeheer) zetten vrijwilligers in voor het monitoren van de populatie rugstreeppadden in de Noordoostpolder. De coördinatie hiervan laten zij over aan Landschapsbeheer Flevoland.

11. Verplichtingen Landschapsbeheer Flevoland

1. Landschapsbeheer Flevoland (LBF) ontwikkelt in het kader van het provinciaal meerjarenprogramma (PMJP) in de Noordoostpolder 40 poelen[4] en 20 landhabitats voor de rugstreeppad tot de periode 2013.
2. LBF zal bij de realisatie van deze poelen en habitats rekening houden met een evenredige ruimtelijke spreiding van deze gebieden.
3. LBF adviseert agrariërs, natuurorganisaties, overheden en bedrijven over te nemen maatregelen ten behoeve van de rugstreeppad.
4. LBF zal expertise leveren over het beheer van rugstreeppadleefgebieden of ecologische facetten van de soort als daar om gevraagd wordt.
5. LBF is bereid de coördinatie van monitoring door vrijwilligers, de dataopslag en de rapportage over deze monitoring op zich te nemen.
6. LBF zal pro-actief partijen op kansrijke locaties benaderen voor de aanleg van habitat voor de rugstreeppad.

12. Verplichtingen Kamer van Koophandel Gooi,- Eem- en Flevoland

1. De Kamer van Koophandel draagt bij aan bekendheid van het managementplan en het convenant bij bedrijven in de Noordoostpolder, waarbij wordt vermeld dat het mogelijk is bij te dragen aan de realisering van het managementplan/convenant door middel van ondersteuning van het beheer van bestaande leefgebieden (adopterende), ondersteunen van het aanleggen van nieuwe leefgebieden (sponsors) en door het zelf aanleggen van leefgebieden om daarmee ruimte te creëren voor de bedrijfsvoering.

13. Afspraken/prestaties RAVON

1. RAVON wil als soortenbeschermingsorganisatie betrokken blijven bij de uitvoering van het managementplan/convenant door deel te nemen aan de projectgroep en hierin haar kennis en expertise in te brengen. RAVON zal voor de aanwezigheid bij de projectgroep alleen een onkosten/reiskosten vergoeding vragen en geen vergoeding voor de uren.

2. RAVON zal betrokken zijn via haar vrijwilligers die een bijdrage leveren aan uitvoering van de monitoring van de populatieontwikkelingen.
3. RAVON ziet ook een functie als intermediair voor zichzelf weggelegd bij gezamenlijke ontwikkeling van projecten in het kader van het managementplan/convenant.

14. Handhaving/monitoring afspraken convenant

1. Er wordt door de gemeent Noordoostpolder een projectgroep ingesteld die vanaf 2011 minimaal één keer per jaar bijeenkomt en toezicht houdt op de voortgang van het proces.
2. In de op te richten projectgroep hebben al de betrokken partijen zitting.
3. Dienst Regelingen (DR) en de Dienst Landelijk Gebied (DLG) kunnen als toehoorder worden uitgenodigd in de projectgroep.
4. De projectgroep is verantwoordelijk voor het (laten) opstellen van een werkprotocol door een deskundige, toegespitst op de diverse habitatten. Hierin wordt onder andere beschreven hoe wordt omgegaan met het wegvangen van individuele exemplaren van de rugstreepad en het uitzetten in nieuw gecreëerd leefgebied.
5. Het werkprotocol dient gereed te zijn voordat het eerste project van start gaat.
6. De projectgroep is verantwoordelijk voor het (laten) opstellen van een monitoringsplan. Hierin wordt het protocol voor monitoring beschreven, maar onder andere ook een monitoringsleidraad voor vrijwilligers opgenomen. Tevens kan hierbij gekozen worden voor het aanbieden van een cursus aan de vrijwilligers.
7. Het monitoringsplan wordt ter goedkeuring aangeboden aan RAVON.
8. Monitoring wordt gecoördineerd door Landschapsbeheer Flevoland en RAVON, De kosten hiervoor worden door de overige betrokken partijen gedragen (zie artikel 15).
9. Monitoring van de rugstreepadden wordt zoveel mogelijk uitgevoerd door vrijwilligers van terreinbeherende organisaties, RAVON en Landschapsbeheer Flevoland.
10. Indien het niet mogelijk is voldoende vrijwilligers in te zetten voor monitoring kan een beroep worden gedaan op betaalde krachten. De kosten hiervoor worden door de overige betrokken partijen gedragen.
11. De particulieren die deelnemen in het pMJP-project van Landschapsbeheer Flevoland wordt gevraagd de door henzelf gecreëerde leefgebieden te monitoren.
12. Natuurmonumenten zal haar eigen terreinen monitoren en de gegevens beschikbaar stellen.
13. De verantwoordelijkheid voor de coördinatie van monitoring door vrijwilligers, het gegevensbeheer en de verslaglegging ligt bij Landschapsbeheer Flevoland.
14. De kwaliteitstoets op de monitoring wordt uitgevoerd door CBS in samenwerking met RAVON. De kosten hiervoor worden door de betrokken partijen gedragen.
15. De projectgroep verzorgt een jaarlijkse verslaglegging in november/december. In dit verslag komen ten minste de volgende onderwerpen aan de orde: uitgevoerde projecten en werkzaamheden die onder de generieke ontheffing vallen, uitgevoerde mitigaties (compensaties), handhaving, monitoringsresultaat per mitigatie, voortgang van het project "Leefgebied voor de Rugstreepad".
16. De projectgroep als geheel krijgt hiermee inzage in de wijze waarop elke betrokken partij haar afspraken nakomt.
17. De verslaglegging met monitorings- en evaluatiegegevens worden ter toetsing aan DR aangeboden.
18. Als uit de toetsing blijkt dat de afspraken uit het convenant niet zijn nageleefd zal de projectgroep tot handhaving overgaan door de betrokken partij er op aanspreken deze afspraken alsnog na te komen of extra maatregelen te treffen.
19. De aangesproken partij dient haar afspraken binnen een redelijke termijn nadat zij hierop is aangesproken alsnog na te komen. Indien een partij na aangesproken te zijn alsnog haar verplichtingen niet binnen een redelijke termijn nakomt is zij geen convenantpartner meer.
20. Na afloop van de geldigheidsperiode van de generieke ontheffing (31 mei 2015), voert de projectgroep een evaluatie uit en legt een nieuw managementplan voor aan de minister.

15. Afspraken financiering uitvoering plan

1. Het rijksgeld dat provincies kunnen inzetten voor projecten in het landelijk gebied is gebundeld in het Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). In Flevoland zijn vanuit het ILG gelden voor soortenbeleid beschikbaar. Met het managementplan wordt de aanleg van nieuwe leefgebieden zoveel mogelijk in één keer in samenhang geregeld. Iedere betrokken partij wordt uitgenodigd hierin te participeren of de achterban hierover te informeren.
2. Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL). Particulieren en instellingen die daarvoor in aanmerking komen kunnen subsidie aanvragen voor het beheer van leefgebieden in het kader van SNL.
3. Sponsoring en adopteren. Het bedrijfsleven wordt uitgenodigd bij te dragen aan het managementplan door middel van ondersteuning van het beheer van bestaande leefgebieden (adopteren) en het ondersteunen van het aanleggen van nieuwe leefgebieden (sponsoren). Terreinbeheerders kunnen naast gelden vanuit het bedrijfsleven bijvoorbeeld ook subsidies proberen te verwerven uit andere non-gouvernementele fondsen.
4. Bijdragen van betrokken partijen. Implementatie van de zorgplicht wordt door elke deelnemende partij zelf gefinancierd. Verder zoeken de betrokken partijen naar mogelijkheden voor het creëren van nieuw leefgebied. De financiering van de coördinatie van monitoring en jaarlijkse verslaglegging door Landschapsbeheer Flevoland worden door betrokken partijen gedragen.
5. De kosten voor het monitoringsplan, de monitoring en de inzet van RAVON/CBS worden door de betrokken partijen gedragen. De betrokken partijen zijn de gemeente Noordoostpolder, de gemeente Urk, Waterschap Zuiderzeeland en de Provincie Flevoland.
6. Over de verdeling van de kosten worden in de projectgroep nadere afspraken gemaakt.
7. De kosten voor aanvullend advies van RAVON, zal door de vragende partij zelf gedragen worden.

16. Communicatie

1. De communicatie (inclusief financiering hiervan) over de uitvoering van het Rugstreeppadmanagementplan wordt verzorgd door Landschapsbeheer Flevoland. Landschapsbeheer Flevoland zorgt voor een duidelijk folder over de rugstreeppad.

17. Onvoorziene omstandigheden/nakoming afspraken

1. Indien een partij de in dit convenant genoemde (financiële en materiële) verplichtingen niet nakomt wordt zij daarop aangesproken door de projectgroep.
2. Indien een partij na aangesproken te zijn alsnog haar verplichtingen niet binnen een redelijke termijn nakomt is zij geen convenantpartner meer. Dit betekent dat deze partij geen aanspraak meer kan maken op de rechten en plichten van het convenant. Hiervan zal door de projectgroep melding worden gedaan bij de Dienst Regelingen.

18. Termijn convenant

De looptijd van dit convenant is vanaf de datum van ondertekening tot aan het eind van de looptijd van de generieke ontheffing (31 mei 2015).

ONDERTEKENING

Provincie Flevoland
Gedeputeerde mevrouw A. Bliet-de Jong

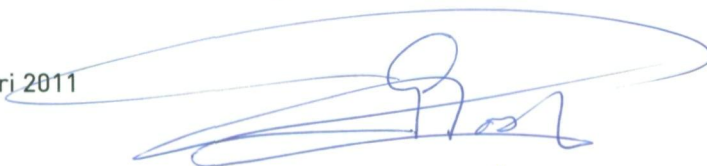
Datum: 16 februari 2011

Gemeente Noordoostpolder *)
Wethouder dhr. W.J. Schutte

Datum: 16 februari 2011

Gemeente Urk
Wethouder dhr. G. Post jr.

Datum: 16 februari 2011

Waterschap Zuiderzeeland
Dijkgraaf dhr. mr. ir. H.L. Tiesinga

Datum: 16 februari 2011

Landschapsbeheer Flevoland
Directeur dhr. G. Gielen

Datum: 16 februari 2011

Stichting Flevolandschap
Directeur dhr. ir. M.L.E. Jansen

Datum: 16 februari 2011

Vereniging Natuurmonumenten
Regio-directeur Flevoland-Overijssel dhr. ir. J. Gorter

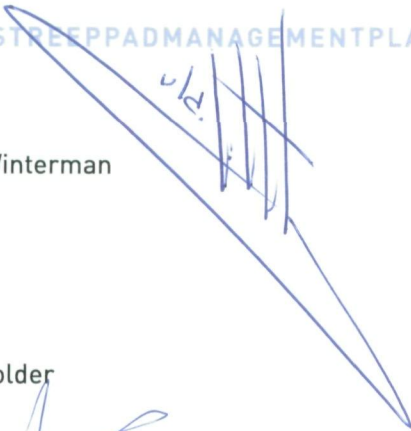

Datum: 16 februari 2011

CONVENANT

RUGSTREEPPADMANAGEMENTPLAN NOORDOOSTPOLDER

Staatsbosbeheer
Regio-directeur Oost dhr. ir. P. Winterman

uld.

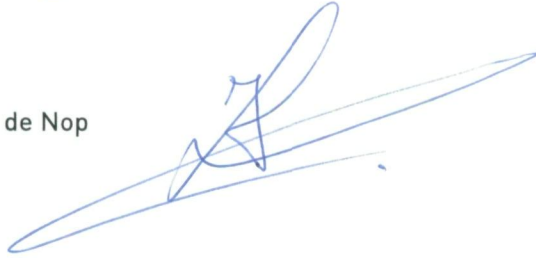
Datum: 16 februari 2011

LTO-Noord afdeling Noordoostpolder
Voorzitter dhr. A.H.R. Leijten

Datum: 16 februari 2011

Agrarische Natuurvereniging Kop van de Nop
Voorzitter dhr. J. Lievaart

Datum: ²⁴~~16~~ februari 2011

Kamer van Koophandel Gooi,- Eem- en Flevoland
Directeur dhr. mr. H. van Veldhuizen

vd WTA Weyers

Datum: 16 februari 2011

RAVON
Directeur dhr. drs. R. van Westrienen

b/a dhr drs R. Zollinger

Datum: 16 februari 2011

[1] binnen planvorming wordt voorzien in nieuw leefgebied voor de Rugstreeppad (zowel water- als landhabitat)

[2] Ecologisch onderzoek aan de Rugstreeppad in de Noordoostpolder. A.M. Spitzen-Van der Sluijs, R. Zollinger & A.C. van Rijsewijk, 2007. Stichting RAVON, Nijmegen.

[3] Gewenste bijdrage agrariërs:

- Agrariërs leveren vrijwillig een bijdrage aan de aanleg van extra permanente leefgebieden voor de Rugstreeppad, inclusief schuilmogelijkheden op het land. Hiertoe kunnen zij participeren in een project van Landschapsbeheer Flevoland. Implementeren van de zorgplicht gebeurt binnen randvoorwaarden ten aanzien van waterafvoer en agrarische bedrijfsvoering.
- Agrariërs houden bij het uitvoeren van beheersmaatregelen rekening met de Rugstreeppad
- Agrariërs vermijden het schonen van de bodem tussen begin april en eind juli uitvoeren (voortplantingsseizoen), uitzonderingen: schouwplichtige kavelsloten die op 1 juli geschoond moeten zijn, daarbij wordt in deze periode ten minste 25% van de waterplanten ontzien.
- Agrariërs zorgen er voor/zien er op toe dat het pionierskarakter van de sloten behouden blijft
- Agrariërs voorkomen dat oevers worden geklepeld tussen begin april en 15 juli
- Agrariërs handhaven het peil van de sloten op minimaal 10 centimeter waterdiepte indien praktisch uitvoerbaar, tussen begin april en 15 juli (alleen indien hun bedrijfsvoering hiermee niet in de knel komt, indien de bedrijfsvoering in de knel komt wordt gezamenlijk gezocht naar een oplossing, waarbij advies ingewonnen kan worden bij RAVON).
- Agrariërs vermijden plaatsen pompen in water waarvan bekend is dat daar veel larven voorkomen
- Agrariërs zullen natuurinclusief ontwerpen: binnen de planvorming wordt voorzien in nieuw leefgebied voor de Rugstreeppad
- Agrariërs voeren werkzaamheden op zorgvuldige wijze uit

[4] Eisen aan de poelen:

- minimale wateroppervlak 30 m²., minimaal 4 meter breed
- waterdiepte niet meer dan 50 cm.
- schaars begroeide oever. De oever dus regelmatig maaien, maar niet tussen de periode begin april en eind juli. Het maaisel afvoeren zorgt ervoor dat er op termijn minder maaisel vrijkomt.
- weinig waterplanten. Het water regelmatig schonen. Gefaseerd beheer (dus niet alles tegelijkertijd) is daarbij het beste. Het plantmateriaal dient minimaal 48 uur op de kant te liggen alvorens te verwijderen. Krijgen nog veel dieren de kans om terug te keren naar de poel.
- geen vissen in de poel
- de poel dient minimaal 5 jaar op één locatie aanwezig te zijn
- zie voor extra informatie de brochure van Landschapsbeheer Flevoland 'Een leefgebied voor de Rugstreeppad'

*) Gemeente Noordoostpolder: akkoord m.u.v. artikel 4, lid 8, 2e zinsdeel.

Bijlage 6 Inrichtingsplan

